

Z právní praxe.

K článku »Je možný rekurs proti usnesení o přisouzení nákladů sporů, když žalobní žádost omezena byla za řízení první stolice na útraty sporu?«.

Správně už konstatovala redakční poznámka, že celá úvaha se týkala řízení před okresními soudy. Autor článku totiž ne zcela přesně a úplně citoval v odstavci II. právní věty plenárního usnesení z 20. května 1924, čís. pres. 298/24. Toto plen. usnesení vyslovilo dvě věty:

I. Byla-li žalobní žádost obmezena za řízení v I. stolici na útraty sporu, jest o ní rozhodnouti usnesením.

II. Byla-li žalobní žádost obmezena za pravidelného řízení před okresními soudy na útraty sporu, jest dále jednati podle předpisů pro řízení ve věcech nepatrných.

Věta II. týká se pouze řízení před okresními soudy, neboť pro řízení před krajským soudem neplatí předpisy o řízení bagatelním. Hledíc k citovanému plen. usnesení, možno na řečnickou otázku autorovu, položenou v nadpisu článku, odpověděti bez rozpaků, že rekurs v dané případnosti bude přípustný vždy. Plen. usnesení č. 298/24 otázku přípustnosti opravného prostředku vůbec neřeší, ale v důvodech nalezneme oporu pro tvrzení, že i proti usnesení o útratách, vydanému po omezení žalobní žádosti na útraty sporu v řízení před okresními soudy jest přípustný rekurs.

Citujeme doslovně z důvodů:

»Názor, že obmezením požadavku žalobcova na útraty sporu stávají se tyto „hlavním nárokem“, nelze udržeti, jak bude ještě dále dolíčeno. Pravda jest jen, že v takovém případě stává se požadavek buď té nebo oné strany na náhradu nákladů sporu výhradním předmětem dalšího jednání a rozhodování. Ježto pak řádným opravným prostřed-

kem z usnesení jest rekurs, jest s hlediska názoru tuto hájeného lhostejno, zdali sporné řízení provádí se u sborového soudu nebo okresního soudu a u tohoto v řízení pravidelném či v řízení bagatelním (§§ 514, 517, č. 5, 528 c. ř. s.).«

Na jiném místě, právě v odst. II., když bylo dolíčeno, že řízení jest převést v řízení bagatelní, jakmile byla žalob. žádost obmezena na útraty sporu:

»To možno připustiti tím spíše, že při rozhodnutí ve formě usnesení (odstavec I.) rekursní soud nemůže skutková zjištění prvního soudu učiněná volným hodnocením průvodů přezkoumati a jiným nahraditi, takže protokol o dalším ústním jednání u okresního soudu může se obmeziti jen na údaje v § 451 c. ř. s. uvedené.«

Tolik plenární rozhodnutí. Soudíme z toho, že nejvyšší soud si byl plně vědom, že omezením formy rozhodování připustí možnost opravného prostředku, kterého by tu jinak nebylo, kdyby rozhodováno mělo býti rozsudkem, proti němuž ve věcech nepatrných dalšího opravného prostředku není.

Přes to krajské soudy odvolací odmítají rekursy do usnesení, jimiž bylo rozhodnuto o útratách po omezení žalobní žádosti na útraty sporu. Jedno odůvodnění citoval právě zmíněný článek. Kořen odůvodnění je ve větě, že ve věcech nepatrných je přesně rozeznávati rozhodnutí o útratách, která se vydávají jako konečná rozhodnutí po přezkoumání oprávněnosti žaloby a dále usnesení o útratách vydaná bez zřetele na věc hlavní z důvodů procesních. V prvním případě je prý opravný prostředek vyloučen, třebaž rozhodnutí bylo vydáno usnesením.

Podle našeho názoru schází ale právě právní norma, která by opravňovala k takovému dělení a stanovila nějaké dělidlo. Krajský soud

říká, že k tomu se dospělo výkladem výjimečného ustanovení § 517, č. 5 c. ř. s. Ale toto ustanovení jest tak strohé (ale i jasné), že sotva připustí nějaký takový dalekosáhlejší výklad. Výraz »usnesení« v č. 5 § 517 c. ř. s. jest naprosto jednoznačný.

Pokud se týče onoho rozporu ve vyřizování stejnorodých případů, o němž krajský soud mluví, jest se mu těžko vyhnouti, když jest zákonem dán. Je anomalií samo ustanovení § 517, č. 5 c. ř. s., jestliže připouští rekurs proti pouhému usnesení útratovému v bagatelních věcech, byť i samostatnému a zřetely procesními diktovanému, když není připuštěn jinak vůbec opravný prostředek proti rozsudku ve věci hlavní (případy zmatečnosti podle § 477, čís 1—7 c. ř. s. vyjímajíc).

I když by tedy byl výklad krajského soudu jako výklad »logický a systematický« přesný a správný, odporuje přece jasnému znění zákona, že do usnesení o útratách jest podle § 517, č. 5 c. ř. s. rekurs přípustný.

Neboť nejvyšší soud chtěl v plen. usnesení č. 298/34 zjednodušiti formu rozhodnutí a formu řízení (u okresních soudů) a tím i formu opravného prostředku, ale byl si vědom onoho zdánlivého rozporu, který vznikne v řízení u okres. soudu tím, že proti zjednodušené formě rozhodnutí bude dán opravný prostředek prostě proto, že zákon jej proti této formě rozhodnutí připouští.

Pro rozlišování rozhodnutí útratových, vydávaných po přezkoumávání oprávněnosti žaloby a rozhodnutí vydaných bez zřetele na věc hlavní z důvodů procesních není opory v ustanovení § 517, č. 5 c. ř. s., ježto zákon neosvětlil blíže důvod preference útratových usnesení a omezil se jen na označení zevnější formy rozhodnutí, totiž samostatného usnesení.

Josef Havelka.

Přiznání k přímým daním.

nutno podati na formuláři stanoveném ministerstvem financí (§ 307, odst. 1 zák. o př. d.). Přiznání k dani činžovní se podává zvlášť vždy do 31. prosince kalendářního roku, přiznání k dani důchodové (§ 307, odst. 3 zák. o př. d.) se podává

spolu s přiznáním k všeobecné dani výdělkové a k dani rentové vždy do 14. února berního roku (dřívější respirium 5 dnů § 309, odst. 4 zák. o př. d., o které se lhůta k přiznání samočinně prodlužovala, bylo, jak známo, odstraněno novelou č. 226/36).

Přiznání k dani důchodové samostatného podnikatele má vložky:

A: čistý příjem z pozemků a lesů;

B: čistý příjem z budov;

C: čistý příjem ze samostatných podniků a zaměstnání;

D: čistý příjem z pracovního (služebního) poměru hlavy rodiny (lékaři nemoc. pojišťoven a Léčeb. fondu, jakož i obchodní cestující, zástupci a jednatelé, totiž za podmínek § 47, odst. 1, č. 2 zák. o př. d., nepodléhají všeob. dani výdělkové, vložka C);

E: čistý příjem z kapitálu;

F: čistý příjem z jinakých pramenů.

Přiznání k dani důchodové je označeno jako »obal«. Vložky A, B, D, F jsou pouhým dokladem (podrobnější rozvedení právě tak jako opisy účtů) k přiznání k dani důchodové ve smyslu § 307, odst. 4 zák. o př. d., chybí-li, musí býti poplatník vyzván k jich předložení dle § 309, odst. 1 zák. o př. d. (»nepodá-li ve lhůtě jemu stanovené doklady...«), pak teprve nastanou účinky kontumace. Naproti tomu vložky C a F jsou jednak doklady k přiznání k dani důchodové, jednak přiznáním k všeobecné dani výdělkové a rentové. Chybí-li, nastává pro všeob. daň výdělkovou a daň rentovou kontumace dle § 309 zák. o př. d. samočinně (»nepodá-li poplatník povinného přiznání do lhůty zákonné nebo jemu zvláště povolené«), pro příslušný základ daně důchodové opět jen za předpokladů platných pro »doklady«, totiž po předchozím vyzvání k dodatečnému předložení.

Srážkové položky přípustné u daní dle vložek A, B, C, E platí pro tyto daně i pro daň důchodovou (obal), ale uvádějí se jen ve vložkách A, B, C, E, neboť v »obalu« se uvádí čistý příjem z příslušných pramenů (tedy o srážkové položky již zkrácený). Naproti tomu jsou u daně důchodové přípustny ještě další srážky, a teprve tyto se uvádějí v »obalu« (resp. ve zvláštních přílohách k němu).

Začínáme tedy se srážkovými položkami v přiznání pracovati tak, že si všechny přípustné srážky sestavíme, přepisujeme je pak k jednotlivým pramenům důchodu (vložky A, B, C, D, E, F) a teprve ty, které po vyškrtání z budou, budou